

Músaios

Testimonia DK 2 A

A 1 = Sýda, s.v. Μουσαῖος

Μουσαῖος Ἐλευσίνιος ἐξ Ἀθηνῶν, υἱὸς Ἀντιφήμεου τοῦ Εὐφήμου τοῦ Ἐκφάντου τοῦ Κερκυῶνος, ὃν κατεπολέμησεν ὁ Θησεύς, καὶ Σελήνης γυναικός. ἐποποιός, μαθητὴς Ὀρφέως, μᾶλλον δὲ πρεσβύτερος. ἤκμαζε γὰρ κατὰ τὸν δεύτερον Κέκροπα καὶ ἔγραψεν Ὑποθήκας Εὐμόλπωι τῶι υἱῶι ἔπη δὲ καὶ ἄλλα πλεῖστα.

A 1a = Harpokration Gramm, Lexicon i decem orationes Attikos 207,7 (Lysiás, Orationes, Fragmenta, p. 354,14; ed. T. Thalheim) , s.v. Μουσαῖος

Μουσαῖος· Λυσίας πρὸς τὴν Μειξιδήμου γραφὴν, εἰ γνήσιος, (fr. 176, Sauppe 197b17) ἔχει δύο παῖδας αὐτῶι ἀκολουθοῦντας εἶναι, ὧν οὗτος τὸν μὲν Μουσαῖον καλεῖ, τὸν δὲ Ἡσίοδον. ὅτι μὲν ὁ κρινόμενος ἐπετήδευσε τοὺς οἰκέτας οὕτω καλεῖν, δῆλον· περὶ δὲ Μουσαίου Ἀριστόξενος ἐν τοῖς Πραξιδαμαντείοις (fr. 51; FHG II,284) φησὶν, ὅτι οἱ μὲν ἐκ Θράκης εἰρήκασιν τὸν ἄνδρα εἶναι, οἱ δὲ αὐτόχθονα ἐξ Ἐλευσίνος. εἰρήκασιν δὲ περὶ αὐτοῦ ἄλλοι τε καὶ Γλαῦκος (fr. 1 FHG II,23).

A 2 = Hermesianax z Kolofónu, Fr. 7, ed. J.U. Powell

οὐ μὴν οὐδ' υἱὸς Μήνης ἀγέραστον ἔθηκεν
 Μουσαῖος Χαρίτων ἥρανος Ἀντιόπην·
 ἢ τε πολὺν μύστησιν Ἐλευσίνος παρὰ πέζαν
 εὐασμὸν κρυφίων ἐξεφόρει λογίων,
 Ἐραριον ὀργειῶνι νόμῳ διαποιπνύουσα
 Δήμητρα· γνωστὴ δ' ἐστὶ καὶ εἶναι Ἀΐδηι.

A 3 = Pseudo-Aristotelés, Mirabilum auscultationes 131; p. 843b1

φασὶν οἰκοδομοῦντων Ἀθηναίων τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν τῆς ἐν Ἐλευσίνι περιεχομένην στήλην πέτραις εὐρεθῆναι χαλκῆν, ἐφ' ἧς ἐπεγέγραπτο Ἐπιόπης τόδε σῆμα, ἣν οἱ μὲν λέγουσι Μουσαίου εἶναι γυναικῆ, τινὲς δὲ Τριπτολέμου μητέρα γενέσθαι.

A 3a = Scholia in Sophoclem Oed. Col. 1053

τινές δέ φασι καὶ τὸν Εὐμόλπον εὐρεῖν τὴν μῆσιν τὴν συντελουμένην κατ' ἐνιαυτὸν ἐν Ἐλευσίνι Δήμητρι καὶ Κόρηι. Ἄνδρων (F GrHist. 10 F 13; I,163) μὲν οὖν γράφει οὐ [τοῦτον] τὸν Εὐμόλπον εὐρεῖν [τὴν] μῆσιν, ἀλλ' ἀπὸ τούτου Εὐμόλπον πέμπτον γεγονότα· Εὐμόλπου γὰρ γενέσθαι Κήρυκα, τοῦ δὲ Εὐμόλπον, τοῦ δὲ Ἀντίφημον, τοῦ δὲ Μουσαῖον τὸν ποιητὴν, τοῦ δὲ Εὐμόλπον τὸν καταδείξαντα τὴν μῆσιν καὶ ἱεροφάντην γεγονότα.

A 4 = Diogenés Laertios, Vitae philosophorum, proem. I,3

παρὰ μὲν Ἀθηναίοις γέγονε Μουσαῖος, παρὰ δὲ Θηβαίοις Λίνος. καὶ τὸν μὲν Εὐμόλπου παῖδά φασι, ποιῆσαι δὲ Θεογονίαν καὶ Σφαιῖραν πρῶτον, φάναι τε ἐξ ἑνὸς τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς ταῦτὸν ἀναλύεσθαι (Lobon fr. 5 Crön.). τε ἐξ ἑνὸς τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς ταῦτὸν ἀναλύεσθαι. τοῦτον τελευτῆσαι Φαληροῖ. τελευτῆσαι Φαληροῖ, καὶ αὐτῷ ἐπιγεγράφθαι τόδε τὸ ἐλεγεῖον (A. Pal. VII.615).

Εὐμόλπου φίλον υἱὸν ἔχει τὸ Φαληρικὸν οὐδας,

Μουσαῖον, φθίμενον σῶμ', ὑπὸ τῷδε τάφῳ.

ἀπὸ δὲ τοῦ πατρὸς τοῦ Μουσαίου καὶ Εὐμόλπιδαι καλοῦνται παρ' Ἀθηναίοις.

A 5 = Pausaniás, Periagogae I,22,7

ἔτι δὲ τῶν γραφῶν παρέντι τὸν παῖδα τὸν τὰς ὑδρίας φέροντα καὶ τὸν παλαιστήν, ὃν Τιμαίνετος ἔγραψεν, ἔστι Μουσαῖος· ἐγὼ δὲ ἔπη μὲν ἐπελεξάμην ἐν οἷς ἔστι πέτεσθαι Μουσαῖον, [ὑπὸ] Βορέου δῶρον, δοκεῖν δὲ μοι πεποίηκεν αὐτὰ Ὀνομάκριτος· καὶ ἔστιν οὐδὲν Μουσαίου βεβαίως ὅτι μὴ μόνον ἐς Δήμητρα ὕμνος Λυκομίδαις (cfr. B 20).

A 5a = Platón, Respublica II,6; 363c

Μουσαῖος δὲ τούτων νεανικώτερα τάγαθα καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ [Eumolpos] παρὰ θεῶν διδόασιν τοῖς δικαίοις· εἰς Ἄιδου γὰρ ἀγαγόντες τῷ λόγῳ καὶ κατακλίναντες καὶ συμπόσιον τῶν ὀσίων κατασκευάσαντες ἐστεφανωμένους ποιῶσιν τὸν ἅπαντα χρόνον ἤδη διάγειν μεθύοντας, ἠγησάμενοι κάλλιστον ἀρετῆς μισθὸν μέθην αἰώνιον ... τοὺς δὲ ἀνοσίους αὖ καὶ ἀδίκους εἰς πηλὸν τινα κατορύπτουσιν ἐν Ἄιδου καὶ κοσκίνῳ ὕδωρ ἀναγκάζουσι φέρειν...

A 6 = Scholia in Aristophanem, Ran. 1033

τὸν Μουσαῖον παῖδα Σελήνης καὶ Εὐμόλπου Φιλόχορός (fr. 200; FHG I,417) φησιν. οὗτος δὲ παραλύσεις [?] καὶ τελετὰς καὶ καθαρμούς συνέθηκεν. ὁ δὲ Σοφοκλῆς χρησμολόγον αὐτόν φησι (fr. 1012).

A 7 = Servius, Verg. Aen. VI,667

theologus fuit iste [Musaeus] post Orpheum et sunt variae de hoc opiniones: nam eum alii Lunae filium, alii Orphei volunt, cuius eum constat fuisse discipulum. nam ad ipsum primum carmen scripsit (DK 1 A 1), quod appellatur Crater.

A 8 = Marmor. Par. FGrHist. 239 A 15; II,995

[ἀφ' οὗ Εὐμόλπος ὁ Μουσαίου τοῦ ὑπ' Ὀρφέως τετελεσμέ]νου τὰ μυστήρια ἀνέφηγεν ἐν Ἐλευσῖνι καὶ τὰς τοῦ [πατρὸς Μ]ουσαίου ποιήσεις ἐξέθηκ[εν ἔτη ΧΗΔ βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἐρεχθέ]ως τοῦ Πανδίωνος.

A 9 = Diodóros Siculus, Bibliotheca historica IV,25,1 (Herakles)

παρῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ μετέσχε τῶν ἐν Ἐλευσῖνι μυστηρίων Μουσαίου τοῦ Ὀρφέως υἱοῦ τότε προεστηκότος τῆς τελετῆς.

A 10 = Scholia in Dionys. Thrac, p. 183,10 Hilg.

ἔνιοι δὲ Μουσαῖον εὐρετὴν [στοιχεῖα] λέγουσι τὸν Μητίονος καὶ Στερόπης κατ' Ὀρφέα γενόμενον.